МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ISSN 3083-6557 print

НАУКОВІ ПРАЦІ МАУП

Гуманітарні та соціальні науки: сучасні тренди й виклики

Випуск 2 (49), 2025

Київ
2025

СУЧАСНІ МЕДІА Й ЖУРНАЛІСТИКА:
ВИКЛИКИ ЦИФРОВОЇ ЕПОХИ

Андрій БАРЙОЛО
Особливості цифрової медіакомунікації у відділі маркетингу ТОВ "Компанія Новелла" 59

Євгенія БІРЮКОВА
Концепція та дизайн-макет журналу про фотографію "Фокус на..." 65

Дмитро БОНДАРЕНКО
Цифрова етика в епоху клікбейту та фейкових новин 73

Олександра ГУБАРЬ
Дизайн, жанрова система, структура та тематика журналів про подорожі: український і закордонний досвід 79

Кіра ГРОЗА
Особливості жанрової системи та дизайн-макетів сучасних українських ("Дніпро", "Легіт") і зарубіжних ("Typehouse", "Thimble") журналів 84

Ірина ІВАНЮК
Концепція та дизайн-макет туристичного журналу "Вільний Київ" 89

Сніжана КИЧМА
Концепція та дизайн-макет кіножурналу "25-й кадр" 96

Діана КОЛІСНИК
Контент, жанри, дизайн українських ("Burda Україна", "Marie Claire Ukraine") і зарубіжних ("Vogue", "Harper's Bazaar") жіночих журналів про моду: порівняльний аспект 102

Роман КУЛІКОВ
Сучасні українські і зарубіжні мультиплікаційні журнали: порівняльний аспект: "Netflix family magazine", "Animation magazine", "Колобочок", "Розумашки" 106

Маргарита ЛИКОВА
Трансформації комунікативних процесів у контексті державного управління інформаційною сферою 112

Олександр ЛИСЕНКО
Місце медіа в системі державної інформаційної політики в Україні 114

Вероніка ЛИТВИНОВА
Наукові підходи до визначення поняття "медіакомунікації" 118

Руслана ЛИТОВКА
Сучасні закордонні та українські журнали про автомобілі: порівняльний аспект 121

Анна МАЛЬЧЕВСЬКА
Концепція та дизайн-макет журналу "Про футбол" 126

Олександра ГУБАРЬ
здобувачка вищої освіти 3 курсу МАУП за спеціальністю "Журналістика"

Науковий керівник:
***Ганна ХОЛОД**, кандидат філологічних наук,*
професор кафедри політології та журналістики МАУП

ДИЗАЙН, ЖАНРОВА СИСТЕМА, СТРУКТУРА ТА ТЕМАТИКА ЖУРНАЛІВ ПРО ПОДОРОЖІ: УКРАЇНСЬКИЙ І ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

Вступ

Сучасні комунікаційні технології та динамічний розвиток медіасфери зумовлюють зростання попиту на якісні й візуально привабливі медіапродукти. Серед них особливе місце посідають журнали про подорожі, які не лише інформують аудиторію про нові туристичні маршрути, культурні практики чи особливості різних країн, а й формують мотивацію до пізнання світу. Актуальність обумовлена зростанням інтересу до подорожей у глобальному масштабі (понад 1 млрд міжнародних поїздок у 2023 р. за даними Всесвітньої туристичної організації (UNWTO)) та збереженням попиту на внутрішній туризм в Україні, попри складну соціально-політичну ситуацію [5].

Проблема дослідження полягає у необхідності порівняння дизайнів та структур українських та міжнародних журналів про подорожі, а також у з'ясуванні, які підходи сприяють створенню сучасного, впізнаваного та функціонального видання. Незважаючи на значний розвиток тревел-журналістики, залишається актуальним питання, як саме дизайн і структура впливають на якість подачі контенту та формування унікального стилю українських і міжнародних видань.

Актуальність теми зумовлена тим, що тревел-журнали є не лише джерелом інформації, а й інструментом культурної комунікації. Їхній візуальний і структурний рівень визначає, наскільки ефективно вони передають ідею подорожі, атмосферу місця та емоційний досвід. Саме дизайн та наповнення формують його впізнаваність і довіру аудиторії. Мета статті — з'ясувати структуру українських і закордонних журналів про подорожі.

Методи дослідження

У роботі використано методи аналізу — для вивчення змісту, структури та візуальних елементів журналів; синтез — для узагальнення отриманих спостережень і формування цілісного уявлення про дизайн та подачу контенту; узагальнення — для формулювання висновків щодо структури й оформлення; порівняльний метод — для зіставлення українських ("*Мандри*", "*Вічний ман-*

дрівник”) та закордонних (*Afar Magazine, Lonely Planet Magazine*) тревел-журналів за тематикою, структурою, жанрами; описовий метод — для якісної характеристики стилю та наповнення журналу.

Методика дослідження полягала у послідовному аналізі змістовних і візуальних характеристик вибраних журналів — українських (“Мандри”, “Вічний мандрівник”) та закордонних (Afar Magazine, Lonely Planet Magazine). На першому етапі було здійснено аналіз матеріалів: визначено тематику, жанрову структуру, типові рубрики та формат подачі матералів.

Далі було виконано структурно-композиційний аналіз — вивчено побудову номерів, логіку розміщення матеріалів, взаємодію текстових і візуальних елементів. Наступний етап передбачав порівняння елементів дизайну: палітри кольорів, типографіки, композиційних принципів, розташування логотипів, рубрик і обкладинок. Для цього було проаналізовано друковані та електронні формати журналів. Заключним етапом стало інтерпретування отриманих даних, що дозволило виявити закономірності у структурі, дизайні та жанровій системі видань і сформулювати висновки щодо українського та міжнародного досвіду створення тревел-журналів.

Результати й аналіз дослідження

Тематична спрямованість. Українські журнали про подорожі зосереджуються на культурно-пізнавальному підході, акцентуючи увагу на історії, традиціях, культурній спадщині, архітектурі, природі й людських історіях. Такий формат подачі формує образ подорожей як способу пізнання світу через національну культуру. Журнал “Вічний мандрівник” позиціонує себе як альманах для читача, який шукає глибокий зміст і відчуття емоційної присутності [2]. Його матеріали відзначаються аналітичністю, поетичністю мови і увагою до локальних тем — маловідомі українські села, природні заповідники і народні звичаї. У свою чергу, “Мандри” орієнтуються на динамічний, популярний контент, поєднуючи теми туризму, лайфстайлу, гастрономії та сучасних тревел-трендів [4]. Помітна орієнтація на широку аудиторію, яка цінує практичні поради та стильну візуальну подачу.

Закордонні видання, такі як Afar Magazine та Lonely Planet Magazine, пропонують дещо інше бачення. Afar пропонує читачеві культурно занурені подорожі, акцентуючи увагу на досвіді, емоціях і людських історіях, а Lonely Planet зосереджується на практичних аспектах — маршрутах, рекомендаціях, глобальних напрямах і корисних порадах для мандрівників різного рівня досвіду.

Таким чином, українські журнали розвивають змістову й емоційну складову, тоді як міжнародні — поєднують в собі інформаційність і високий рівень візуального сторітелінгу, формуючи естетику пригоди та доступності.

Структура та рубрикація. У Afar Magazine структура номера побудована за принципом візуально-емоційного занурення: спочатку увагу читача привертає велике фото або фоторозворот, далі де основний матеріал, статті тощо. Типові рубрики: Destination, Travel Deeper, Voices, Experience, де подається не просто інформація про місце, а історії людей і культурні контексти.

Lonely Planet Magazine демонструє структуровану модель. Кожен номер має стабільну рубрикацію: Get Inspired, Explore, Plan, Eat & Sleep, у межах якої розміщуються короткі огляди, добірки, поради, інфографіка, маршрути й карти, що забезпечує зручну навігацію для читачів [7].

В українських виданнях, використовується більш емоційний, змістовний підхід. У журналі "Вічний мандрівник" кожен випуск має наскрізну ідею. Рубрики мають змістову логіку — від подорожей до історичних нарисів і людських історій. Типові матеріали: "Африка на колесах", "Із грязі в князі — відкриваємо Херсонщину". Такий підхід створює естетику глянцю з елементами культурно-просвітницького настрою [3].

Журнал про подорож "Мандри" орієнтований більше на міжнародний туризм. Основні рубрики об'єднані за географічним принципом — Європа, Азія, Україна тощо. Розвороти з великими фото чергуються з текстами-оповіданнями чи міні-путівниками. Типові матеріали — "Пустелі Ізраїлю: дорогою вина і сиру", "Південна Корея: Як я працювала в зимовій команді" — поєднують елементи особистого досвіду та практичних порад.

Жанрова система. У вітчизняних виданнях переважають жанри нарису, есе, репортажу, етнографічної замальовки, що формують у читача відчуття автентичності та живої оповіді. "Вічний мандрівник" гармонійно поєднує есеїстичну подачу з аналітичним описом, тоді як "Мандри" тяжіють до стислих і практичних форматів: добірок, лайфхаків, порад та інтерв'ю. Це зумовлює більш динамічну композицію.

Натомість Afar Magazine і Lonely Planet Magazine використовують багаторівневу жанрову систему: travel-есе, документальні історії, розширені репортажі, добірки, мультимедійні проєкти, інфографіку [6, с. 15], та інтерактивні карти [6, с. 32–33]. Обидва закордонні видання ретельно дотримуються рубрикації та забезпечують зручну навігацію: кожен номер має внутрішню структуру, де короткі замітки чергуються з розгорнутими тематичними блоками. Це свідчить про те, що українські видання більше акцентують увагу на текстовій виразності, тоді як зарубіжні орієнтуються на збалансовану взаємодію змісту і візуальних елементів, забезпечуючи ефективну комунікацію з читачем.

Дизайн. Українські журнали тяжіють до насиченості та емоційності: у "Мандрах" переважають яскраві кольори, контрастні заголовки та великі фото, які передають динаміку подорожі. Водночас така композиція іноді може виглядати перевантаженою через надлишок декоративних елементів. "Вічний мандрівник", навпаки, характеризується спокійною кольоровою палітрою — природні, пісочні, зелені та теплі тони формують відчуття гармонії та затишку. Тут переважає мінімалізм: великі знімки, чисті розвороти, чіткі відступи між блоками, що полегшують сприйняття тексту. Типографіка поєднує класичні антиквені шрифти для основного тексту та лаконічні безсерифні — для рубрик і підписів.

Afar Magazine вирізняється чистотою макету, продуманою типографікою, великими якісними фотографіями й точним балансом тексту й візуал. Afar

Magazine демонструє сучасний, мінімалістичний стиль: багато білого простору, великі зображення, продумане поєднання тексту та фото. Палітра видання тепла та природна — переважають охристі, коричневі й зеленуваті відтінки, що передають атмосферу місць і природності подорожей. Типографічно Afar вирізняється поєднанням виразного шрифту з антиквеної групи для основного з тонким для підписів і лід-абзаців. Журнал Lonely Planet Magazine поєднує функціональність і естетику: логічна верстка, просторові блоки, карти, інфографіка, використання фірмової блакитної гами та читабельної типографіки забезпечують впізнаваність бренду. Макети вирізняються логічністю і простором, що створює зручну візуальну навігацію. Використовуються чіткі sans-serif шрифти у заголовках і більш традиційні serif або humanist sans для основного тексту. Такий підхід поєднує практичність і естетику, забезпечуючи легкість читання та професійний вигляд сторінок. Тож, українські видання відзначаються емоційністю та автентичністю дизайну, а міжнародні — продуманістю, гармонійністю та високою культурою композиції.

Обкладинки аналізованих журналів поєднують візуальну привабливість та впізнаваність бренду, проте відрізняються за композиицією та стилем. У журналі "Вічний мандрівник" на обкладинках переважають природні або культурні мотиви — гірські пейзажі, архітектурні пам'ятки тощо. Колірна гама гармонійна, з використанням спокійних природних відтінків — зеленого, бежевого, синього [1]. Логотип видання розташований у верхній частині сторінки, виконаний класичним шрифтом без декоративних елементів. Обкладинка має відчуття простору, без надлишку тексту, що робить її схожою на арт-видання. "Мандри" використовують яскраві кольори, контрастні шрифти та великі фотографії з енергійними композиціями. акцент зазвичай припадає на зображення відомих туристичних локацій або людей у русі, що створює відчуття пригоди. Логотип має сучасне виконання, часто білий або яскравий, розташований зверху або по центру. Крім назви, на обкладинці подається кілька заголовків статей, які привертають увагу читача, нагадуючи формат.

Afar Magazine дотримується мінімалізму. На обкладинці домінує велика атмосферна фотографія, що передає настрій подорожі — спокій, простір, відчуття місця. Колірна палітра — природна, тепла, з акцентами на відтінках пісочного, бірюзового чи коричневого. Назва журналу "AFAR" завжди розміщена великими літерами, найчастіше білим або чорним кольором, із широкими інтервалами між літерами. Обкладинка позбавлена зайвого тексту, завдяки чому виглядає професійно та естетично. Центральне фото у Lonely Planet Magazine зазвичай показує краєвид або туристичну локацію. Фірмовий логотип у блакитно-білій гамі розташований у верхній частині обкладинки, який є впізнаваним елементом бренду. На обкладинці подано декілька заголовків різних розмірів, що може забезпечувати зручну навігацію для читача. Візуальний стиль поєднує простоту й інформативність.

Спираючись на зазначену інформацію, можемо сказати, що українські видання мають сильну культурну основу, емоційну насиченість і власний стиль,

проте можуть поступатись міжнародним за рівнем системності структури й технічної реалізації дизайну. Міжнародні журнали натомість демонструють естетику та функціональність, що формує професійний, впізнаваний і конкурентоспроможний медіапродукт.

Міжнародні журнали вирізняються продуманою композицією: чітке розмежування матеріалів, достатня кількість білого простору, логічна послідовність текстів і візуалів. Українські журнали мають сильну сторону — емоційність і національний колорит. Вони зберігають дух подорожі, орієнтуючись на внутрішнього читача. Водночас іноді спостерігається недостатня єдність у стилі та перевантаженість макетів.

Наукове значення цих результатів полягає у розкритті взаємозв'язку між дизайном і сприйняттям змісту: саме графічна організація матеріалів визначає, наскільки ефективно журнал передає концепцію подорожі.

Практичне значення — у можливості використання міжнародного досвіду для підвищення якості українських видань без втрати їхньої самобутності.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на кількісний аналіз читацьких уподобань, дослідження впливу окремих дизайнерських елементів (кольору, шрифту, пропорції зображення до тексту) на емоційне сприйняття контенту, а також створення методичних рекомендацій для майбутніх дизайнерів тревел-журналів.

Висновки

Проведене дослідження показало, що дизайн і структура журналів про подорожі є не лише технічними складовими оформлення, а ключовими елементами формування змісту, естетики та ідентичності кожного видання. Порівняння українських і міжнародних журналів показало, що обидва напрями мають власну концепцію розвитку, проте відрізняються за рівнем технічної реалізації, композиційної цілісності та підходами до роботи з візуальним контентом.

Виявлено, що українські видання переважають у змістовному наповненні, мають виразну культурну й емоційну глибину, проте потребують вдосконалення типографічної узгодженості, верстки, гармонізації кольорових рішень і впровадження сучасних цифрових форматів. Натомість зарубіжні видання зберігають високі стандарти верстки, єдиний стиль подачі, логічну рубрикацію й інтеграцію реклами без втрати естетичної цілісності.

Наукова цінність дослідження полягає у визначенні взаємозв'язку між дизайном і змістовою організацією тревел-журналів, а практичне значення — у можливості використання порівняльних висновків для підвищення якості українських видань, розвитку їхньої візуальної культури та формування нового стандарту сучасного тревел-медіа.

Джерела

1. Пам'ятки України. Історія та культура. *Вічний мандрівник*. 2019. № 1–2. С. 257–258. URL: https://ua-book.house/shop/vichnyj-mandrivnyk-2019-n-1/?srsltid=Af

mBOoo0YdPl1Zsf3lPzh_XPRQ2tyzQ3ZFsC_ZXso_dwkOiTa_K63ypz (дата звернення: 16.09.2025).
2. Вічний мандрівник. 2019. № 1. URL: https://eternal-traveler.media/ (дата звернення: 05.11.2025).
3. Вічний мандрівник. 2019. № 1. URL: https://www.eternal-traveler.media/wp-content/uploads/2020/04/журнал-вічний-мандрівник-випуск-перший.pdf (дата звернення: 17.10.2025).
4. Mandry. 2018. № 2(94). URL: https://www.calameo.com/read/002708971fd72694aaa4f (дата звернення: 17.10.2025).
5. Міжнародний туризм у 2023 році. URL: https://insurancebiz.org/discuss/analysis/detail.php?ID=9922 (дата звернення: 05.11.25).
6. Afar Magazine. 2025. URL:https://issuu.com/afarmag/docs/afr0125_144_smaller1 (дата звернення: 17.10.25).
7. Lonely Planet Magazine : August 2015 / Lonely Planet Publications. 2015. URL:https://archive.org/details/Lonely_Planet_Magazine_August_2015_IN/page/n13/mode/2up? (дата звернення: 17.10.25).

Кіра ГРОЗА
здобувачка вищої освіти 3-го курсу за спеціальністю "Журналістика"

Науковий керівник:
***Ганна ХОЛОД**, кандидат філологічних наук,*
професор кафедри політології та журналістики МАУП
Міжрегіональної Академії управління персоналом

ОСОБЛИВОСТІ ЖАНРОВОЇ СИСТЕМИ ТА ДИЗАЙН-МАКЕТІВ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ("ДНІПРО", "ЛЕГІТ") І ЗАРУБІЖНИХ ("TYPEHOUSE", "THIMBLE") ЖУРНАЛІВ

Вступ

Проблема дослідження. Перед початком створення власного видання виникає необхідність детального вивчення наявних друкованих літературних журналів. Зокрема, важливим елементом вивчення є глибокий порівняльний аналіз жанрової системи та дизайн-макетів сучасних видань для визначення актуальних ринкових трендів.

Актуальність вивчення декларованої проблеми полягає у потребі досліди особливості наповнення літературних журналів для створення конкурентоспроможного медіапродукту. Порівняння критерій, які використовують українські та зарубіжні видання, дозволяє окреслити найбільш перспективні напрямки розвитку сучасної літературної періодики.